

Fóia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

25 iuniu

7 iuliu

1867.

Ese in fie-care septemana odata, adeca dominec'a
contienendu o cóla si diumetate.

Prettulu pentru Austria

pe Febr. - Sept. . . . . 5 fl. -
pe Febr. - Dec. . . . . 7 fl. - cr.

Pentru Romania

pe Febr. - Sept. doi galbeni.

Nr.

26.

Cancelari'a redactiunei

Strat'a morariloru Nr. 10.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primescu si opurile
anonime nu se publica.

III

cursu

anualu.

VISULU.

usu in eteru semilun'a
In cunun'a
Steloloru se leganá,
Si prin radie aurite
Inmiíte,
Flacari blonde resfirá.

Cari cu-o tenera lucóre
Zimbitóre
In sclipinde licuriri,
Se versau, ca preste maluri
Line valuri,
Incretíte de zefiri . . .

Eu siedeam p'o colinióra
Si-o fetióra
Leganam pe bratie linu,
Si-a zefriloru suflare
Desmerdare
Tremurá pe mandru-i sinu.

Ochii-i dulci ca dóue stele
Aurele,
Ca luceferii pe ceriu,

Me 'mbieau cu-a loru dulcétia,
Plini de viétia,
Plini de farmecu si misteru.

Ér anim'a-mi esaltata,
Incantata
Se parea strapusa 'n raiu,
Si-aninaiu o sarutare
Cu 'nfocare,
Pe chipusiorulu ei belaiu.

Si-a mea frunte in suspine
Pfi si line
Se plecá cu dulci fiori
Preste sinu-i de virgina
Sinu de dîna,
Albu ca mundrii crinisiori.

Ér suflarea ei caldutiá
Din gurutia
P'a mea budia s'asiediá,
Si din budi'a-i purpurina,
Vestalina,
Cu-unu sarutu me imbetá.

Eu in dulce ametire,
 Cu iubire,
 Cu 'nfocare-o 'nbratiosiaiu,
 Si pe budi'ami tremuranda,
 Siopotinda,
 Aste graiuri se nasceau :

„De-asi fi, draga, flutirelulu,
 Zefirelulu,
 Sê trecu codri 'n sborulu meu,
 De-asiu fi, draga-o lina bôre
 Plangatore,
 Ti-asiu sioptî unu linu adieu.

Si-asiu sburá cu repediune,
 Cu pasune,
 Si cu aripi de amoru,
 Preste riuri spumegande,
 Suspinande,
 Preste-a vâiloru covoru.

Preste ramuri inverdîte
 Si sedite
 Cu pupi mundri rumeniori,
 Si-asiu culege floricele
 Gingasiele
 Rourate 'ndalbe diori.

Si ti-asiu face-o dulce salba,
 Mandra, dalba,
 Din narcisele de maiu,
 Si-o girlanda de vióre,
 Cu odóre,
 Cu profumu adusu din raiu.

Si le-asiu pune sê-ti-sarute
 Bel'a frunte,
 Si cu sioptu dumnediescu,
 Sê-ti sioptésca dî si nópte,
 Cu dulci siópte,
 Cátu de tare te iubescu !“

Si pitoric'a colina
 Smaragdina,
 Ce pe braciú ne leganá,
 Si-ale riului suspine
 Tainici, line,
 Ce prin unde se creá,

Inganau oftarea-mi lina
 De doru plina,
 Cu a loru glasu misteriosu,
 Repetîndu cu dulci suspine
 De zefire,
 Canteculu meu amorsu :

„ . . . Si ti-asiu face-o dulce salba
 Mandra, dalba,
 Din narcisele de maiu,
 Si-o girlanda de vióre,
 Cu odóre,
 Cu profumu adusu din raiu.

Si le-asiu pune sê-ti sarute
 Jun'a frunte,
 Si cu sioptu dumnediescu,
 Sê-ti sioptésca dî si nópte
 Cu dulci siópte,
 Cátu de tare te iubescu !“

Si 'nferbintea-mi esaltare,
 Cu 'nfocare
 Sarutandu-o cu doru,
 Catra boltile divine,
 Azurine,
 Me 'ncercam cu ea sê sboru.

Ca pe plaiulu celu de stele
 Micutiele,

Departati de pecatosi
 Sê traimu in fericire,
 In iubire,

Ca doi angeri amorsosi . . .

~~Ah, dar sborulu mi se fransé,~~

Câ-ci se stinse

Fac'l'a noptii . . . si-alu meu visu

A sboratu pe aripi line . . .

Dar cu tine

Mi-a dusu dorulu celu aprinsu . . !

L. Grigoritia.*)

PAUNU PETRESIORU.

Novela originala poporala.

(Urmare si fino.)

Langa urechi spandiurau doi cocori din perulu ei cretiu, éra dupa urechi avea asemenea flori si in urechi avea doi cercei mari de argintu auriti. Parta lata de auru érá legata de a supra perului cretiu a fruntei pana din josu de chic'a din ceafa. Si preste tóte i statea bine cunun'a miresei de flori albe cu frundie verdi langa faci'a-i alba-rumena. Spacelu-i albu de percalu, avea afara de gulerasiu si pumnate anguste, fórte frumosu cusute de insa-si Lena, inca si maneci cu pene cusute pe rama — giergieu — si implute cu fire de auru. Peste spacelu avea pieptariu

*) Junele autoriu alu posesiôrei presinte acuma antâi'a óra pasiesce in publicitate cu aeeste acorde armoniôse, tramise nóue de catra societatea de leptura din Beiusiu. Lu-recomendâmu atentuniu on. publicu cetitoriu. Red.

de metasa — precum e panura felonelor besericesci, — cu copcii late de argintu éra peste piptariu avea lá grumadi síre de taleri legate. Pólele-i de bumbacu, de ea tiesutu, éra brodate — cu o ciuratura de o palma de lata, si cu dintele de din diosu, cu cheia de unu policariu lata intre inchiaturi. Peste cópse érá incinsa cu unu brau latu, grosu si lungu, intaritu cu braci lungi si anguste, care tali'a-i sprintena, i-o pre ingrosiá. De napoi opregulu inclescatu cu fire de argintu si auru, cu lana de birca si carmasinu, la care spendiurá pana diosu ciurcurii de colére rosia, galbena, veneta si alba. Din-nainte avea catrintia de lana cu feliurite flori tiesuta care se numescu pupi, carea pendea pana la ciuratur'a póleloru. In picioére cisme rosii. Aceste de comunu suntu preamari. Peste tóte avea unu cosiocu muerescu cu maneci, care inse l'au luatú numai in umeri si ii statea forte bine. — Si câtu consta unu astfeliu de costumú? dela 80 pana 100 fl. v. o. Lucsu mare pentru poporu!

Totu asemenea costumú avea si Mariutia! Cei mai seraci inca de multe ori voescu a escelá in lucsu!

Tempulu plecârii mireselelor Lenei si Mariutiei cu conduitele loru a sositu, câ-ci cumetri mari, cu mirii, musica, si alti i acceptau in curtea besericeí.

Lena si Mariutia siedea totu pe acea strata, de câtu câ erau despartite prin alta strata la carea trebuiá sê convina conductulu mireseleloru acestora, câ-ci acésta strata ducea spre beserica.

Lena dara s'a pusu pe cocia langa diverulu ei Ioanu, si de a stenga ei mai siedea o femeia consangeana de aprópe. Facia ei érá plina de o seriositate trista, anim'a i se batea câtu mai se audiá.

Conductulu porní catra strat'a besericeí aci convenira cu conductulu Mariutiei, langa carea siedea de diveru Iosifu.

De odata strigá Iosifu diverulu Mariutiei:

— Stati! stati! am seuitatu ceva! — cu acést'a sare josu din cocia peste rota, si o tulesce catra casa Mariutiei. Trasurele se oprira!

Mariutia cautá spre Lena, éra Lena spre Mariutia. Amendóue aveau sê dîca ceva, dar nu potea. Mariutia se scóse mai iute din perplesitate, ea se facea a nu siedé bine, dar fara a avé tempu altii sê-i resiste, se coborí din cocia, merse la cocia Lenei si dîse:

— Leno! fiindu câ Iosifu diverulu meu m'au lasatu sengura, ai sê schimbam locurile! ca sê-lu poti globí. — Intr' adevéru se intempla la

nunti ca déca si-pierde diverulu mirés'a din nebagare de séma, atunci elu capeta pedépsa.

Lena nu se socotí multu, ea delocu se coborí, si se urcá pe cocia Mariutiei, éra acésta ocupá loculu Lenei.

— Vivatu! Aminu! strigara toti din tóte laturele carora le-a placutu fórte acésta gluma a Mariutiei. Numai miresele devenia totu mai seriose. Susana numai pricepea caus'a.

Iosifu reintórse.

Aha; Iosife! tiene-te acuma, ti-ai pierdutu pre sor'a ta! — strigara toti intre risuri entusiastice.

— Nu face nimicu! Am alta sora! si se urcá langa Lena. Trasurele între urezaturi asurditóre porníra si numai in curtea Besericeí se oprira.

Tota multimea sta uimita, vedindu schimbulu mireseleloru. Era multime mare adunata de batrani si tinerí, de juni si june, intre cari si tatalu lui Petrutiu.

Dupa audíre ca cum s'a intemplatu schimbulu, toti aplaudara glum'a Mariutiei, si amérintiau pedepsa lui Iosifu.

Numai tatalui lui Petrutiu nui-a placutu glum'a, elu pasí nainte si dîse:

— Mie asta gluma nu-mi place! ce faceti voi comedia? Iosu tu Mariutia din cocia acéa!

Intr' acea Petrutiu se postase langa zidulu besericeí din napoia multímei, si acceptá seriosu. Langa elu érá Mitru fratele Mariutiei. Ceva mai departisioru se vedea statur'a atletica si impo-santa a lui Paunu.

Érá Paunu — pacum l'am mai descriu — unu teneru frumosu, cu sprincene si ochi negri, cu mustetiutie numai infrate, cu peru negru ratiatu scurtu si despartitu pe frunte, cu unu clabatiu negru pe capu, care i mai marea statur'a si frumsetia. Camesile lui albe ca neua, érá tote ciurate si incheiate de mani tierenesci. In picioére avea cisme negre, peste tureci era legate ismenele cu baiere cu boitori rosii asia totusi ca ciuratur'a loru se se vada bine. Éra peste comesia avea unu cosiocu fara maneci, cu feliurite flori de pele cosutu, care ajunge pana din josu de chiciuri, peste midilocu era incinsu cu o curea lata, la carea era legata marama sa de pusunariu. Si sialutiulu negru dela grumadi — caruia i dîcu *posia*, i statea forte bine. Lena de cumu a ajunsu aci nu si-á mai luatú ochii dela elu, nici elu dela Lena. Amorulú acestoru doi teneri, in acestu momentu decisatoriu, esplosia valuri din inimile loru! Ei nici mai sciea ce se intempla in giurulu loru. — Totu asemenea érá imbracatu si Petrutiu, pe acesta seraculu pen-

tru statur'a lui gibósa tóte erau aruncate ca cu furc'a dar Mariutia zimbea catra elu animandu-lu.

La cuvintele aspre si mustrátore a tatalui lui Petrutiu, Mitru facu semnu lui Petrutiu, carele numai decátu si facu locu pintre multíme, merse la tata-seu si dîse:

— Lasa asié tata! câ e bine ce s'a intemplat! Mariutia e mirés'a mea!

Risetulu multímei resunà cu echo cutriatoriu! Cum nu candu si Petrutiu seie glumi. Tata-seu inse i dîse:

— Mei copile! tu ai nebunitu.

— Ba nu tata! io nu glumescu, io me joru pe sant'a vangelia, mie Lena nu-mi trebuie, io numai cu Mariutia me voiu cununá.

— Sê traiesci Petre — se audî vócea sonora a lui Paunu — de acuma nainte esti fratele meu, — si stringandu man'a lui Petrutiu mai adause: — Io inca joru pe santa vangelia, câ Lena va fi numai a mea pana traescu!

Confusiunea fu mare! Nime nu-si putea splicá scen'a acésta! Este comedia seu seriositate. Tatalu lui Petrutiu inse luà refugiulu la preoti in beserica.

— Preoti! Parinti! ajutati-mi! io nu pricepu ce comedia se intempla cu copilasiulu meu! Asta e fermecatura pe capulu meu! — atát'a dîse, si-lu inecara lacrimile. ~~Elu plange~~ unu pruncu.

— D'ar ce s'a intemplat frate Petre? — asié se chiamá tatalu lui Petrutiu — intrebà preutul celu mai teneru.

Acest'a inse nu putea alta se dica, decátu blastemá afurisitele de vrajitori, cari au sucitu mintea copilasiului lui.

Intr'a acea Susana, o femeia istétia, pana inca nu intrasera in beserica, vediendu confusiunea multimei, i scose din ea, si dîse:

— Ho! ho! mei feciori! asta nu póte merge asié lesne! Acusi vom vedé! Sê mergemu in Beserica la preotii nostri! — Si tota multimea intra in beserica, cu mirii si miresele, pe care le conduceau diverii loro — inse schimbati acum — in frunte.

Susan'a — matusi'a lui Paunu — pasí naintea preotiloru, si cu eloquentia de fiscalu — enará tóta decurgerea lucrului, asié precum s'a intemplat, cu tóte cercustárele lui si cele mai marunte, éra argumentulu ei decidiatoriu a fostu amórea recipróca a teneriloru, la care ea s'a provocatu.

— Acesta e lucru ne mai audítu! Acésta nu póte fi: eschiama preotulu celu teneru cu mirare.

— Ba póte fi — adause Susana, si intore candu-se catra mirese dîse: — scoteti marulu!

Si Lena si Mariutia scósera din sinu merele si anume — spre uimirea tuturoru, Mariutia a redicatu in susu marulu lui Petrutiu celu cu doi galbeni, 3 taleri si 4 sfanti. Era Lena marulu lui Paunu.

Tatalu lui Petrutiu erá sê lesínedie la vederca merului seu in manile Mariutiei.

— Si tu fiule Petrutiu ce dici? intrebà preutul.

— Io dîcu, si juru pe sant'a Vangelia! câ io numai pe Mariutia voiu sê o ieu de socia, ea a dîsu câ me iubesce, si io cu ea m'am incredintiatu. Lena nu me iubesce, ea a trentitu merulu meu de pamentu, ea e mirésa lui Paunu!

Babele din napoi si-faceau cruce dîcandu: Dómne feresce! câ nu-e lucru curatu! apoi sê nu credi in vragitori?

Era preotii retragendu-se in altariu, dupa o consultatiune scurta, esira éراسi la poporu, si luandu cuventulu celu mai teneru preutu, astfelu se adresa catra adunare;

„Iubitiloru crestini! si onorati nuntasi!“

„Neci o casatoria nu e binecuventata de Domnedieu unde nu premerge iubirea. Petrutiu are dreptu candu dîce, câ nu va luá pe Lena, câ Lena are ura catra elu si ur'a e principu ~~tota~~ ~~reutátiloru~~ ~~intre omeni.~~ Norca preoti nu potemu! nu n'e iertatu sê cununámu o parchia carea nu se voiesce, nu se iubesce. Fiindca lui Ddieu asié, a placutu, ca aceste cununii de odata sê se intemple, si inca asié, ca mirésa unuia parutu, sê fie mirésa adeverata a celui altu, dupa prescisele legi bisericesci, ce se póte vedé din merulu, si iubirea loro, asié noi dupa voi'a lui Ddieu potemu lucrá numai. Noi pe Paunu cu Lena, pe Petrutiu cu Mariutia i vomu cununá altfelu nu ni-e iertatu sê facemu.“

„Si ce dîci dta frate Petre la aceste? — se adresà preotulu catra tatalu lui Petrutiu — eu ti sfatuescu sê te invoesci!“

— Aida de! — dîse betranulu Petru apesatu-cu o resemnatiune démna de romanu, fiindu câ a vediutu, câ si fiulu lui catu de holobosu fiindu, totusi cauta si elu amóre la socia sa, prin urmare i-a venitu betranului acea radia la creeri ca vrajitoarea cea mai mare e amorea; pentru acea au mai adausu catre preutu: — fia precum disesi sfintia ta parinte c'o fi bine.

— Sê ajute Ddieu! strigara din tóte partile. Si cununi'a se factu intre Paunu si Lena, si Petrutiu si Mariutia, spre cea mai mare bucuria mai cu séma a lui Paunu si Lenei. Georgiu Traila.

Londr'a n6pcea.

Suveniri din București.

VII.

(— Unele datine, — reflecșiuni fugitive, — botediulu și nebotediatii, — cuni'a și rachi'a roșia, — la ingropatiune, — în parlamentulu romanu, — progresu și regresu, — oratorii liberali și retrogradi, — unu sofistu mare care cade victima, — o reflecșiune ocașionala, — finale.)

De asiu mai poté dispune de spatiu și — pacienti'a pré stimat. publicu cetitoriu, asiu vorbi mai pe largu despre datinele și moravurile din București, cari în tóta privinti'a promitu unu studiu interesantu.

Deci fiindu că acuma mi-e mesuratu spatiulu și mi-s'au calculatu momintele, despre obiectele acú amintite voi face amintire numai pe scurtu și fugitivu.

Nu știu intemplat-u-s'a cu altu cineva, dar eu am patitu aceea, că mi-s'a spusu în fatia că sumu — nebotediatu, și încă nu s'a dîsu în gluma, séu batjocura, — ci seriosu mi-s'a demonstratu că nu sumu botediatu și pace, apoi n'am avutu alt'a ce face, de cătu a face din umeri, că-ci eu încă — „nu-mi aducu a minte“ despre botediulu meu, — totuși facui acea observatiune, că santi'a sa parintele, care negá botediarea mea, ar face bine deca cu darulu lui Dumnezeu celu mare (de la mare) — și de aci să primim santi'a tașă a botediului totuși suntu și remanu totu — „nebotediatii.“

Dar santi'a sa parintele din București, dîcea că pentru botediarea acestoru nebotediatii nu se afla apa, și credu că a avutu dreptu santi'a sa, — înse nu știu ce voru dice frumósele cetitorie și préstimatii cetitori auzîndu pré santi'a sa parintele din București dîcandu, că numai romanii din Romani'a suntu botediatii și mai alesu cei din Transilvani'a, Banatu și Ungari'a toti suntu — nebotediatii.

De ce?! — N'a fostu de lipsa, sê întrebău că de ce suntu nebotediatii, că-ci întieptulu și cuviosulu parinte și grabl a-mi spune, că de aceea nu-su (adeca nu suntemu) botediatii, fiindu că, popii de aici la botediu numai pe capu uda copii, la București înse i arunca pe betii copii în unu vasu mare cu apa, din care și mai inghite câte-va inghitiaturi și asié se botédia și pe din intru și pe din a fara.

Datin'a de a botediá astfelu e latîta în tóte tierile resaritené, — dar e pré evidenté că în urmarea acestui botediu, cei mai multi copii s'aru și — „proslavi“ indata la botediu, deca aru face ca la noi, unde dupa nascere indata grabescu

la preotulu, ca noulu nascutu sê nu móra cumva nebotediatu. Mai alesu în tempulu mai frigosu abea la câte-va septemani dupa nascere se botédia copilulu, înse adeseori se intempla, că preotulu botediatoriu fiindu betranu alabanogu, prebietulu crescinu nou lu-afunda în apa atátu de îndelungatu, că numai provedinti'a la mai tiene în viétia. Apoi de aceea dîcu Bucureșcenii, că noi suntemu — nebotediatii!

Vorbindu despre botediu, trebuie sê amintescu și interesant'a serbare a santului botediu, la carea participédia principele domnitoriu și mitropolitulu din Capitala, — serbarea se intempla cu pompa și ceremonie extraordinaria; — în marginea Dembovitiei asistandu multimea poporului și soldatilor se tiene servitiulu domnediescu, între aceste mitropolitulu arunca crucea în apa, că-ci ghiati'a e taiata, și în momentul acela numai de cătu se vedu sarindu căti-va notatori în apa pentru ca sê scóta crucea, carea scotindu-se din apa, salvele puscilor și tunurilor anuntia bucuri'a că s'a salvatu crucea.

Datina însușita de la crescinii din resaritu.

Dupa botediu, vine — nunt'a. — Serbarea nuntii se intempla mai totu cu acele datine, și ceremonie, cumu se intempla în cele lalte parti locuite de romani, — am sê amintescu numai aceea că participandu în botediu în București, de regulă am observatu, că în diu'a d'antâiu serbarea se intempla cu óresi care reserva moderata, óspetii petrecu diu'a cést'a cu óresi care retienere, séu bucuria prefacuta, că-ci șfial'a se tradédia în totu momentul.

Caus'a acestei precauțiuni a remasu sub velulu de arcanitate, — atâta numai știu că mamedi dupa serbarea cununiei, abea cati-va cunoscuti și incredintiati mai de aprópe mergu — „la rachiá roșia“, adeca sê bee rachiá dulce séu liqueur.

Înainte de acést'a înse se intempla negociatiunii serióse, cari înse remanu secretulu teneriloru și alu parintiloru, — adeseori se intempla că rezultatulu acestoru negociatiuni misterióse e despartirea teneriloru, ceea ce înse e o raritate, că-ci parintele miresei, deca vede că mirele aru fi facandu óresi cari aprehendari, séu ar face unele scrupulositati, indata capacitiá pré tenerulu cerbicosu cu cuvinte mai ponderóse, — pondulu acest'a într' adeca mai totu deuna produce efectulu doritu, că-ci dieu, câte-va sute séu mii de galbeni de regula trebuie sê faca impresiune buna asupra ori carui omu — iubitoriu de bani, — tenerulu posomoritu numai de cătu face o fatia mai suridiátore, — pa-

cea e restabilita si atunci toti cei de fatia beu — rachia rosîa, prin carea se exprima bucuri'a comuna a teneriloru si — parintiloru, — apoi se latiesce vestea imbucuratóre câ — „s'a beutu rachia rosîa,“ prin urmare din tóte partile se aduna nuntasii si apoi nunt'a se incepe de nou ma inca serbarea adevrata de aci încolo curge in nemarginita Bucuria, — de regula o septemana intréga tiene ospetiulu.

Zestrea miresei mai tóta se cheltuiesce mai alesu déca nu-e asié mare, bietulu barbatu teneru curendu se alege cu nemica, — ba pardonu — cu grigea dupa capu.

Ingropatiunile mortiloru se intempla totu cu datinele ca si la noi, numai acea deosebire e de a se amintí, câ acolo nu au datina se acopere si sê inchida sicriulu mortului, si asié ducandu mortulu la inmormontare, lu-pórta ducandu-lu cu fatia deschisa, — acoperisiulu sicriului luducu altii urmandu dupa cei ce ducu mortulu.

Intre serbarile **poporale** ce se serbédia in tóte partile locuite de romani, abunaséma mai interesanta si sublima e serbarea mosiloru ce se tiene in fiecare anu cu mare scumpetate de bucu-resceni.

La acésta frumósa serbare participédia romanimea de prin pregiurulu capitalei ma si din ~~locurile~~ **mai** indepartate, precumu si din Moldov'a, séu **Romania** de peste Milcovu se aduna „fratii de-unu sange si de-o mama,“ pentru ca sê sacrifice memoriei **strabuniloru**.

Serbarea cést'a si-trage originea sa inca din tempulu lui Radulu si Stefanu celu mare, cari fiindu **mari rivali**, tempu indelungatu s'au totu luptatu versandu sangele romaniloru moldoveni si **munteni**.

In fine inse geniulu Romaniei impaca pre acesti domnitori romani, Radu si Stefanu se impaca si **armiele** muntene si moldovene impreuna cu capii loru dau mana de fratietate, si jóra câ nu se voru mai luptá pentru versarea sangelui romanu . . . .

Intr' adevéru — o serbare mai sublima si mai grandiósa n'au potutu serbá romanii.

Acestu actu maretii de infratírea neamiciloru de unu sange a patrunsu in adencu tóte animele romane, si de atunce in fiecare anu se serbédia acea diua memorabila cu cea mai mare devotiune de romanii din **Romania**.

Serbarea mosiloru totu de una atrage o multime de romani din tóte partile Romaniei, — si afara de folosulu spiritualu, mai posiede si folóse materiale.

Folósele materiale sunt fórte considerabile, — romanii sateni si meseriesi din tóte partile

grabescu a aduce produsele si manufacturele lor la acésta serbare natiunala. In marginea Bucuresciloru pe campi'a larga se formédia unu bëlciu, séu tergu grandiosu, unde se vedu adunate acele produse si manufacture in grupe frumóse si variate.

Serbarea se deschide de principele domnitoriu cu cea mai mare solemnitate, dupa acést'a poporulu si-petrece horindu si jucandu, — sér'a de regula se facu productiuni grandióse de focu artificiosu, — poporulu impreuna cu soldatii salta de bucuria si asié tienu aceste petreceri natiunale o septemana intréga, — manufacturele si produsele se vendu, si multimea adunata pe rendu se strecóra imprasciandu-se catra casa si ducandu cele mai placute suveniri ale serbarei maretie.

Acestu bëlciu fórte sémana cu o espusetiune natiunala, si aru fi de doritu ca si in alte parti sê se imitedie acésta serbare, menita spre a desceptá semtiulu de fratietate si natiunitate, totu de odata si spre a inaintá interesele economice — natiunale.

Grabimu spre a finí notitiile nóstre.

Inainte de ce ne-amu despartí, me rogu sê am onóre a conduce pre on. publicu romanu in parlamentulu Romaniei.

Ne suimu pe dealulu metropoliei, intrandu in curtea resiedintiei si catedralei metropolitane, ~~numai de catu vedemu unu edificiu cam modestu~~ in esteriorulu seu.

In acestu edificiu se aduna parlamentulu romanu.

Ocupâmu locu in galeri'a publica, fatia cu acést'a e tribun'a oratorica cu scaunulu biuroului casei, in drépt'a de la presiedintele e galeri'a rezervata reprezentantiloru poteriloru straine, fatia cu acést'a e galeri'a jurnalistiloru, — langa galeri'a consuliloru e logi'a damelor si intre aceste in semicercuri sunt asiediate scaunele deputatiloru, — ér in stang'a de la presiedintele sunt fotelurile ministriloru.

Pe tempulu acestoru suveniri, nu esistá senatulu Romaniei, corpulu legislativu statea numai din camer'a reprezentantiloru, deci intre acesti'a aveau locu si demnitarii besericesci ca atari, — deci episcopii cu metropolitulu in frunte inca luau parte la desbatarile camerei — asistandu si privindu in tacere intielépta ce se intempla inaintea présantiloru loru. — Metropolitulu totu de una a fostu presiedintele legalu alu camerei, inse pré arareori se folosea de acestu dreptu, câ-ci de regula vre-unulu din subpresiedinti ocupá locul presiedintelui.

Pe paretii camerei sunt despinse marcele

celoru 32 districte (comitate) ale Romaniei. — Asupra inaltimei presidiale, e unu tablou ce reprezenta „unirea,” marc'a tierei cu standarde si insignele princiarie.

Peste totu — parlamentulu Romaniei pousse unu prespectu imposantu.

Dintre oratori cei mai distinsi erau opozitionalii: Ioanu si Dimitriu Brateanu, C. A. Rosetti, Cogalniceanu, Marghilomanu, Vernescu si intieptulu Panu, carele forte pe scurtu vorbea, inse cuvintele sale totu de un'a aveau o ponderitate grandiosa.

Din partid'a drepta conservativa mai tare esclá principele Stirbeiu, G. Sturza si — nenorocitul Barbu Catargiu fostulu ministru.

Cestu din urma se luptá cu sofismele cele mai amagitóre, asié câ cine nu-lu cunoscea, la prim'a ocaziune se sentiá rapitu de farmeculu vorbirei sale, — ma nu numai pre cei necunosctori, ci tóta camer'a si dóra tiér'a intréga a fost in stare s'o seduca.

La finea anului 1861, caudu s'a prochiarnatu definitiv'a unire a principatelor romane dunarene, — in acea diua maretia candu tóte animele romane tresaltau de bucuria si mandria natiunala, in camer'a din Bucuresci s'a scolatu Barbu Catargiu si tienù o vorbire ocaziunala, prin carea a rapitu animele tuturor ascultatorilor. — Intre altele a dísu, câ — ~~ma implinindu-se dorint'a cea mai súblima a natiunei, de aci in colo romanii voru avé sê mérga numai pe o cale, câ-ci càile umblate de conservativi si liberali s'au intrunitu in unirea definitiva si mai de parte câ-déca este viétia si dupa mórte, strabunii romanilor abunaséma plangu lacrimi de bucuria in acelu momentu, candu tóte animele romane sunt inspirate de acelasu semtiementu de iubire si fratietate....~~

Firesce câ aceste cuvinte farmecatóre au fost aplaudate de tóti cei de fatia.

Câte-va díle atátu in publicu, câtu si in cercurile private objectulu vorbirei a fost oratiunea momentósa a marelui oratoru.

Unu momentu sublimu a fost destulu pentru ca acestu aperiatoriu neobositu si cerbicosu alu intereselor aristocratice, sê fia inaltiatu la culmea admiratiunei. — Elu erá celu mai popularu omu in tóta tiér'a — toti au uitatu faptele lui de mai nainte, opiniunea publica erá pentru dínsulu, — diurnalistic'a lu prémarea pana la ceriuri, in tóte partile se audiá câ: „sê traiésca Barbu Catargiu!”

Toti erau rapiti de farmeculu vorbirei lui, numai unu singu barbatu a fost, carele a avutu curagiulu sê ese in publicitate si sê spuna cu

vóce inalta cumca acele cuvinte farmecatórie sunt numai frase seducatórie, — numai dlu C. A. Rosetti a scrisu in fói'a sa „Romanulu,” cumca oratiune ca aceea a mai dísu B. Catargiu, si faptele lui au doveditu mai tardíu câ elu totu acela a remasu, ce a fostu si mai nainte.

Cuvintele marelui publicistu si diplomatu s'au adevéritu si astadata, — B. C. ajunsu la ministeriu, — erá capulu guvernului si suirea sa la potere a inaugurat'o cu aceea, câ a inchisú o multime, la vre-o 2—300 de tierani, numai pentruca sermanii au grabitu se vina de la sate ca si ei se partecipedie la serbarea unirei in capitala, — dintre acesti nenorociti, forte multi au moritu in inchisóre, fiindu torturati cu bataia si cu fóme....

Ce s'au mai facutu sub guvernulu acestui aristocratu retrogradu, nu e aci locul sê facu amintire, — istori'a abunaséma a insemnatu faptele sale. In lun'a lui juniu a anului 1862 capital'a Romaniei a voitu ca impreuna cu multimea adunata de pe sate se serbedie prochiarnarea independintiei din 1848, cu carea ocaziune liberalii voiau se faca o petitiune subscrisa de mii si mii de romani, cari se cére cu energia eliberarea tiereniloru, carea chiaru atunci se desbatea in camera.

~~Cuvintele marelui publicistu si diplomatu s'au adevéritu si astadata, — B. C. ajunsu la ministeriu, — erá capulu guvernului si suirea sa la potere a inaugurat'o cu aceea, câ a inchisú o multime, la vre-o 2—300 de tierani, numai pentruca sermanii au grabitu se vina de la sate ca si ei se partecipedie la serbarea unirei in capitala, — dintre acesti nenorociti, forte multi au moritu in inchisóre, fiindu torturati cu bataia si cu fóme....~~ Cuvintele marelui publicistu si diplomatu s'au ajunsu in camera, si majoritatea servila a incuviintiatu fapt'a guvernului, precum de regula se incuviintia ori ce voia guvernulu.

B. C. s'a scolatu, a vorbitu, dar nu cuvinte dulci si amagitórie, ci amare si sincere, câ-ci esprima adeveratele semtieminte ale animei sale, — cu o audacia ne mai audíta amenintia atunci in camera de pe banc'a ministeriala, cumca pana ce va fi pe acea banca, nu va suferi, ca hidr'a revolutiunei sê-si aredice capulu (inaintea retrogradiloru toti liberalii sunt revolutiunari), si câ pe acele capete infumurate cari voiescu sê atietie poporulu cu promisiunile frumóse si seducatórie de eliberare, le va calcá si nemici, ca pre nesce capete de vipere veninóse....

Vorbirea cest'a neci câ s'a finitu, se escá unu sgomotu crancenu, deputatii se imprasciara, câ-ci nu mai potura se audia acele injurie contra liberaliloru, — camer'a s'a disolvatu in disordinea cea mai mare....

Peste câte-va minute la pórt'a mitropoliei se aude unu tresnetu, — o pocnitura de pistolu....

Barbu Catargiu atunci notá in sangele seu, n'a ajunsu ca sê sfareme capetele viperselor....

Voi fîntie de urgia,
 Ce tier'a o tradati,
 Nu sciti câ va sê via
 Candu neci câ asceptati, —
 O drépta respaltire,
 De unde — nu ganditi?
 Deci fiti mai cu privire,
 Veniti — ve pocaiti!
 Juliann Grozescu.

Schitie din Londr'a.

(Cu ilustratiune pe pagin'a 309.)

Cei ce traiescu mai totu pe la sate, abea si potu inchipui viéti'a celor ce vietuiescu in orasie mari, — icón'a interesanta ce o publicâmu in nrulu presinte servesce spre a ni dá oresi-care deslucire in privinti'a vietiei extraordinarie din capital'a Angliei.

In alte orasie mai mice sér'a la 10—11 óre pare câ toti locuitorii au repausatu, inse in Londra chiaru in acestu tempu se incepe viéti'a cea mai sgomotósa.

Ilustratiunea nóstra representa o scena ce se ivesce sér'a in renumitul Trafalgar Square, — edificiu din drépt'a, pe langa care se vedu trecandu in síru lungu constablerii, e National-Gallery, care s'a claditu sub conducerea lui Wilkins la anulu 1832 si s'a finitu in an. 1833. Langa acestu edificiu se aredica statu'a nemoritoriului Nelson, care s'a aredicatu in anulu 1840—1843 dupa planulu sculptorului Bailton.

In apropierea monumentului marelui admiralu e si statu'a cavaleresca a regelui Georgiu IV. In stang'a edificiuului semirotundu e maretulu edificiu anticu ce se numesce palatiulu northumberlandianu.

Tóte aceste edificie si monuminte maretie anuntia glori'a marei Britanie, — inse giosu pe langa aceste intre sgomotulu lunei elegante se ivescu figurele lugubre ale miseriei ce domnesce in Londr'a. Nesce fîntie galfede si sdrentiése, cari si-astempera fómea langa asié nudít'a „restauratiune ambulanta.“

Fórte interesante suntu sér'a si anuntiturile transparinte, pe langa cari nu mai incéta sgomotulu si miscarea multímei, carea fiindu condusa de interese materiale, din nópte face diua.

GR E N O U ?

— (*De la diet'a Ungariei.*) In siedintiele din urma éra s'au desbatutu numai unele propuneri ministeriale in privinti'a alegerei delegatiunei, carea va avé sê se consvatúiesca cu delegatiunea din Vien'a despre finantiele imperiului, alt'a éra in privinti'a cailoru ferate, — celelalte propuneri si proiecte de lege, precumu e si celu pentru indestulirea natiunalitatiloru, se voru desbata la tótna candu se va readuná diet'a. In fine in siedinti'a de marti s'a inchisu diet'a cu o cuventare de remasu bunu a presiedintelui, anuntiandu totu de odata cumcâ si-va depune mandatulu, câ-ci doresce de aci in colu se duca o vietia retrasa. Audímu câ va fí denumitu de septemviru.

* * (*Necrologu.*) Erasi avemu sê impartesímu cetitoriloru nostri o scire trista. Dr. Ioanu Bobu, profesor de istori'a besericésca si de dreptulu canonicu, si

prefectu de studie in seminariulu mitropolitanu gr. c., v. protopopu onor. si asesoru consistorialu, notariulu eparchiei protopopesci a Blasiului nu mai este intre cei víi, dinsulu repausá in 21 jun. la Blasiu dupa patimire mai indelungata de plumani. Natiunea a pierdutu multu prin mórtea acestui barbatu bravu, de aceea sê-i dorim cu toti la mormentulu seu: Fia-i tierin'a usióra! — Intr' unulu din numerii venitori vomu publicá portretulu si biograff'a repausatului.

* * (*Dlu Alesandru Candianu.*) dupa o petrecere de cincí díle, s'a departatu din giurulu nostru, si a plecatu catra casa la Bucuresci. Romanii cari locuescu si petrecu aice, ér deosebi tenerimea nóstra a primitu pe iubitulú óspe cu fratétatea cea mai cordiala. In ultim'a diua tenerimea i dede de suvenire unu albumu fórte frumosu. Cu ocaziunea inmanuárii albumului, dlu Candianu petrunsu pana 'n adanculu animei de poetic'a vorbire a fratelului Dragescu, descoperi cu viua placere bucuri'a sa, câ in capital'a Ungariei a gasitu atát'a simtiu natiunalu, — ér in sér'a inainte de plecare, tenerimea lu-invítá la unu banchetu de despartíre, cu care ocaziune se rostira multe toasturi interesante. Suntemu convinsi, câ dlu Candianu a dusu cu sine din Pest'a multe suveniri placute.

* * (*Se vorbesce.*) câ oficeriloru afara de tempulu de servitiu li va fi iertatu a portá si vestminte civile, — ceea ce in alte staturi e in usu demultu.

* * (*Coler'a*) éراسi incepe a ne spariá. Unu telegramu din Zagrabí'a ni spune, câ la granitia, a nume pe la Brodu s'au ivitu mai multe casuri de colera.

* * (*Indreptare.*) In nrulu trecutulu publicaramu, câ in cerculu Cehului s'a alesu de deputatu dlu Vasiliu Buteanu, acuma inse cu dorere trebuie sê spunemu, câ scirea acést'a — care cerculá pe atunci aice — nu se adevéri, si câ neci in cerculu acést'a nu s'a potutu alege unu deputatu romanu. Deputatulu alesu e concipistulu ministerialu bar. Iosifu Wesselényi.

* * (*Veduv'a lui Meyerbeer*) in urmarea svaturiloru medicale va petrece lun'a imperatésca in scald'a imperatésca de Bud'a.

* * (*Hymen.*) Dlu avocatulu Alesandru Ferentiu in Satumare si-a incredintiatu de socia pre gratíós'a domnisióra Teresia Seremi, fic'a dloi protopopu din Madarasu, — éra dlu Teodoru Fasíe jude cercualu in cerculu Rabaganiloru in comitatulu Biharei a facutu incredintiare cu frumós'a domnisióra Constantina Drola din Beiusiu. Binecuventarea ceriului a supra acestoru legature!

* * (*Dlu Florianu Varga.*) deputatu la diet'a de acuma din Pest'a, carele la restauratiunea cea mai nóua in comitatulu Aradului fu alesu de asesoru la sedri'a comitatensa, abdicandu de acestu postu, in lun'a acést'a, si-va strapune locuinti'a sa in Pest'a si aice si-va deschide cancelari'a advocatuala. Ne bucurámu, câ si in capital'a Ungariei vomu avé unu avocatulu romanu si dorim dlu Varga succesu bunu!

* * (*Necrologu.*) Una dintre cele mai fidele prenumerante ale nostre, domnisióra Juliana Milosiu a repausatu la Barra langa Lipova, in etate de 17 ani. Fia-i tierin'a usióra!

* * (*Denumire.*) Dlu deputatu Hosszu József e denumitu consiliariulu la ministeriulu de interne.

* * (*Din Oradea-mare*) primiramu dílele aceste o scrisóre din care inticleseramu cu multa mirare, câ teogiloru romani din seminariulu latinu de acolo nu li este iertatu a portá alte foi romanesci decâtu „Sionulu Ro-

manescu“ si „Magazinul Pedagogicu.“ Ne luâmu voia a intrebâ de respectivii superiori, câ ore teologii de nationalitate magiara asîdere sunt opriti a cetî alte foi, decâtu numai ca cele de susu? Ne indoimu despre acést'a. Ni place a crede, câ Il. Sa dlu episcopu alu nostru din Oradea-mare nu va fi avendu cunoscintia despre acést'a disciplina curiôsa, câ-ci presupunemu, câ la din contra s'ar fi intrepusu a o delaturâ, sciindu pre bine, câ noi avem lipsa nu numai de preoti evlaviosi, dar sî de preoti devotati causei nôstre nationale.

Literatura si arte.

** (Fîtoriuul Romaniei sêu progresulu basatu pre cultur'a poporului,) cuprindiendu idei, observatiuni si propuneri a supr'a religiunei, instructiunei, educatiunei, industriei si comerciului nationalu, precumu si câte-va fapte diverse, pentru poporu: de T. Pascalu. Bucuresci, tipografi'a lucratoriloru asociati, 1867. — Cartea va aparé continuativu in mai multe brosiure. Brosiur'a prima cuprinde urmatóriele: Prefacia. Introducere. Partea I. Cap. 1. a) idei preliminari; b) ecvilibrubulu lucruriloru; c) bas'a progresului; d) felulu cultu-rei; e) resumare. — Cap. 2. Cum amu urmatu noi de la 1859 incóce? — Cap. 3. O cestiune naturala. Despre pofte. — Brosiur'a a dóu'a contine: Cap. 4. Despre religiune: 1) conjungarea ei cu politic'a; 2) causele marirei si ale decadintei unei religiuni. — Cap. 5. Religiunea si clerulu in Rnman'a: 1) starea religiunei pana la Fanarioti; 2) sub Fanarioti; 3) sub regulamentu I. Calitatea clerului nostru: clerulu inaltu, clerulu de miru, calugarii. II. Cum se practica religiunea la noi? III. Reinaltiarea religiunei si salvarea poporului prin ea. IV. Starea materiala a clerului. — **Capu 6. Despre instructiunea publica:** 1) idei generali; 2) despre directiunea instructiunei. — Cap. 7. Instructiunea in Roman'a: 1) starea ei pana la Fanarioti; 2) sub Fanarioti; 3) sub regulamentulu org; 4) in 1859—1867. — Cap. 8. Instructiunea ceruta de fitoriulu Romaniei. A) Directiunea instructiunei: 1) religiunea; 2) generalitatea instructiunei; 3) armarea genarala; 4) avuti'a generala a Romaniloru. B) Scólele primarie: 1) virtutea acestoru scóle; 2) legea actuala a instructiunei relative la scólele primarie. C) Observâri asupr'a sistemului didacticu: 1) specialitatea didactica; 2) egalitatea titlului si drepturiloru institutoriloru; 3) programele; 4) cártile didactice. D) Administratiunea scóleloru: 1) ministrulu si consiliulu permanent; 2) revisorii si subrevisorii. — Cap 9 Reorganizarea radicala a invetiamentului. A) Divisiunea si programele: 1) scólele comuneloru rurali; 2) scólele primarie elementarie; 3) scólele elementarie; 4) scólele reali si profesionali; 5) scólele normali. B) Sustienerea scóleloru si onorarea profesoriloru: 1) sustienerea scóleloru; 2) onorariile invetiatoriloru in genere.

** (Analele statistice ale Romaniei) pre a. 1866. publicate de biroulu (cancelari'a) centralu de statistica din ministeriulu de interne in Bucuresci. Brosiur'a IV.

— (**Poesia populara.**) Dupa o pauza de siepte ani dlu Dr. At. M. Marienescu éra a inceputu a continuâ edarea poesiei poporale, — nu de multu a esítu brosiur'a II. a baladeloru, careia numai de catu va urmâ a III. totu cu balade, apoi continuandu va mai edá colinde, legende, nedeie, doine si hore ca sê formédie alte dóue tomuri asemeni. — **Recomendâmu onoratului publicu cetitoriu acést'a brosiura interesanta statatóre**

din vre-o 9—10 cole si care contine 24 de balade impreuna cu explicatiunile cerute, afara de aceste mai contine si o scurta, dar nimerita disertare despre balade, — si adeca cu atâta mai alesu o recomandâmu caldurósei partiniri a on. publicu romanu, câ-ci e de doritu ca sê avemu odata o editiune, de si nu completa, dar voluminósa a poesiei nôstre poporale si ca dlu Marienescu sê nu fia constrinsu a-si intrerupe edarea, ceea ce aru fi o dauna nespusa pentru literatur'a nôstra, câ-ci trebuie sê spunemu fara neci o reserva, câ numai atunci va incepe desvoltarea adeverata a literaturii nostre caudu literatii mai 'nainte de tóte voru poté sê studie frumsetiele poesiei nôstre poporale, cari formésa tonulu fundamentalu in literatura. Pretiulu acestei brosiure e 60 cr.

Din strainetate.

— (**Despre imperatulu Massimilianu**) amu fostu scrisu, precum scrieau tóte foile, câ s'a eliberatu si cumca a plecatu spre Európa, scirile mai nóue inse dorere desmintu acést'a scire imbucuratóre in intielesulu celu mai categoricu. Guvernulu din Viena a primitu scirea positiva de la reprezentantele seu din Statele Unite cumca nenorocitul imperatu si erou a fost judecatu la mórte si acést'a sentintia resbunatóre s'a si executatu in 19 juniu demanétí'a la 7 — sêu 9 ore. Intr' adeveru republic'a Messicului prin acestu faptu degiositoriu va meritá imputatiunile grave ale lunei civilisate, — la ori ce casu, resbunarea trebuie sê fia si va fi condamnata, apoi in casulu acést'a cu atâta e mai nescusabila, câ-ci imperatulu Massimilianu pana in ultimulu momentu s'a luptatu ca unu erou pentru o ideia, carea po-
~~tea fi spre salutea omanimei si cand~~
~~ideia nu e cu potinta de a se reansa,~~ a fost gata a renuntá pentru totu deun'a de drepturile sale de tronu. — Sentintí'a de mórte dara neci cu unu motivu, nu se póte motivá.

— (**O Oda.**) Intr'o fóia din Berlin nu demultu s'a publicatu o oda fórté lunga despre batai'a de la Sadowa, firesce glorificandu pre Bismark si regele Prussiei si spre a necasí pre — austriaci.

— (**Cuibu de paseri umblandu.**) Se scrie ca de curiositate, cumca intr'o trasura ce merge in susu si in giosu pe calea ferata intre Bingen, Mainz si Francfurt o pasere si-a facutu cuibu, in care sunt si vre-o câteva óue.

— (**Iubileu diplomaticu.**) Vicecancelariulu imperiului rusescu, principele Gortsakoff, in 25-le a lunei trecute a serbatu alu 50-le anu de candu e in servitiulu statului.

— (**O gluma francesca.**) In „Figaro“ din Paris cetimu, câ nu demultu vorbindu marele diplomatu Thiers cu ministrulu Rouher, intre altele a dîsu ministrului, câ guvernulu imperialu alu Franciei a donatu Europei unu ministru mare. Rouher cugetandu la sine, cu multi-mita se inchína. — „Adeca, me rogu — continuâ Thiers — nu unulu, ci doi ministri.“ — Rouher se inchina de nou. „Da, da-dîse Thiers — doi ministri mari, pre Cavour si — Bismark.“ Rouher dupa acést'a — nu se mai inchinâ, ci tacú ca pescele.

— (**Portugali'a**) a stersu pedéps'a de mórte. Ca-s'a reprezentantiloru a primitu acestu proiectu de lege cu majoritate absoluta. In privinti'a acestei fapte frumóse, Romani'a a premersu mai multoru state civilisate câ-ci precum scimu, in constitutiunea Romaniei de multu e stérsa pedéps'a de mórte.

— (*Pentru primirea imperatului și imperatesei din Austri'a*) în Paris s'au facutu pregatiri mari, numai pentru foculu arteficiosu s'au asignatu 30,000 de franci, în cas'a primariei capitalei a fost sê fia unu concertu splendidu, mai departe totu în onôrea ôspetiloru mari aru fi fost sê fia regatte în Versailles și Fontainebleau. Mai Loru aveau sê sosêasca la Paris în 15 julu si aru fi petrecutu vre-o diece dîle în capital'a Franciei. Evenimintele fatale inse, cari în dîlele trecute au imbracatu cas'a domnitóre în doliu, voru retiené a casa pre Mai. Loru sêv déca va merge Mai. Sa imperatulu caletori'a se va intemplá incognito, sub numele contele de Schönbrunn pentru ca sê incungiure primirile oficiôse.

— (*Remasitiile regelui Ludovicu Filipu*) se ceru ca sê se strapôrte în Franci'a. Acêsta rogare e subscrisa de 6 advocati si e insinuata la senatu. Remasitiile lui Ludovicu Filipu sunt inmormontate în Angli'a, si în petitiune se provôca la aceea, câ acestu rege a fost, sub a caruia domnire s'au adusu în Franci'a osamintele lui Napoleonu I. si câ elu a fostu carele a facutu provincia francesa din Algeri'a. Se crede câ rogarea se va implinî.

— (*Triumfulu lui Victoru Hugo.*) În Franci'a pana acuma au fostu oprite opurile teatrale a le lui V. Hugo a se representá în teatru. Napoleonu n'a potutu suferi neci o ovatiune facuta autorului genialu carele e juratu neamicu alu imperatului. În 20-le a lunei trecute inse pentru antai'a data s'a representatu pies'a „Ernani“ a lui Hugo, cu care ocaziune parisienii au grabitu sê-si esprime devotamentulu si admiratiunea fatia cu celebrulu poetu. Teatrulu francesu erá plinu de nu mai incapea, între alte erá unu publicu alesu. Aredicandu-se cortin'a, vre-o diece minute au tîenutu aplausele frenetice si neintreruptu strigau: „Se vedeie Victoru Hugo.“ În decurgerea jocului inca au eruptu aplausele si eschiamatiunile sgototôse. Amiculu autorului Dumas a plansu de bucuria, — principele Napoleonu inca a fost de fatia. Triumfu mai grandiosu nu a primitu postu francesu.

— (*Sultanulu Abdul-Aziz*) a si ajunsu la Paris, primirea înaltimei sale a fost câtu se pôte de pompôsa si solemna. În 29-le jun. de demanétia se adunasara parisienii pe stradele acele pe unde avea sê tréca sultanulu si tóta diu'a au furnicatu în susu si în giosu seu au formatu grupu, — ci multimea din Paris neci candu nu se satura de spectacole. Pareti salonului de asceptare de la calea ferata peste totu erau trasi cu metasa verde si infrumsetiati cu flori. Dupa médiadi catra cincî ore imperatulu condusu de principele Napoleonu si doi generali a sositu la calea ferata, unde a fost intempnatu de ministri, de Vaillant si Canrobert. Dupa salutári imperatulu se întôrse catra cunún'a frumôsa a dameloru cari erau de fatia, unor a datu man'a si a adresatu câte-va cuvinte magulitóre. Intre aceste la 5 ore éca Sultanulu a sositu. Imperatulu cu suit'a sa se duse la trasura din carea a saritu sultanulu intindiendu-si man'a imperatului. Primirea a fost fôrte cordiala. Toti erau imbracati în uniforme pompôse; imperatulu avea ordurile si decoratiunile turcesci, éra sultanulu cu cele francesé — pe capu cu fesu. Afara erá o multime de soldati cu flamure turcesci si francesé. Sultanulu, imperatulu, principele Napoleon si Fuad pasia si câti-va calereti, dupa carete éra o trupa de ulani, apoi urmara caretele de curte si ale privatiloru. — La palatu imperatés'a asceptá pre sultanulu giosu la trepte, apoi au intratu cu totii în salonulu generalu. Dupa o diumetate de óra sultanulu impreuna cu imperatulu au fa-

cutu excursiune prin Elisée Napoleon, unde sultanulu fû surprinsu de trupele zăvâiloru, a carora bande cantau unu mersu turcescu. Cu unu cuventu sultanulu a fost indestulitu cu primirea.

— (*Imperatulu Rusiei*) nu pré placuta caletoria a avutu rentornandu catra casa. În urma cea atentatului din Paris, a trebuitu sê se observe o precautiune extraordinaria. La statiunile calei ferate pretutindene au fost soldati, cari au retienutu poporulu spre a nu se apropiá de trasur'a în care erá marele calatoriu; apoi caile ferate înainte erau cercate, ca óre sinele. nu-su stricate? La Kreutzberg a tîenutu o revista asupra militiei, inse deórece pe Campi'a unde avea sê se tiena acea revista erau fôrte multi arbori si nenumerate tufe, mai nainte de tôte politiaii au cercatu arborii si tufele de-a rendulu ca nu cumva sê fia ascunsu cineva?

— (*Congresu de juristi.*) În lun'a lui augustu a. c. se voru aduná juristii germani în München.

— (*Crinolinelu.*) Din Gera se scrie cumca acolo s'a intemplatu o nenorocire, caus'a nenorocirei e crinolinelu, — adeva unu advocatu mergandu pe strada, din nebagare de séma a calcatu printra cercurile crinolinelu unei dsióre ce mergea înaintea lui, — domnulu advocatu se impedecá, apoi a caditu la pamentu si numai de câtu a moritu. Éra într' altu locu sa intemplatu alt'a, — o muiere s'a dusu la piatia sê terguiesca ceva si a lasatu a casa copii singuri. O fetitia s'a dusu în chili'a de dormitu, si vediendu pe parete acatiatu crinolinelu, a dusu unu scaunu ca sê ieie crinolinelu din cuniu. Din nenorocire fetiti'a si-a bagatu capulu prin cercurile crinolinelu si cu pitiórele a impinsu scaunulu la o parte, — asié apoi fetiti'a a remasu spendiurata si candu a venitu mam'a sa a casa, a gasit'o môrta. — Câte si mai câte se scornescu contra crinolineloru, inse de aceea nu voru perî curendu.

— (*Despre môrtea imperatului Maximilianu*) sciri mai detaiate inca n'au sositu. Scirile ce au prevenitu acêsta catastrofa afirma, cumca trupele imperiale totu tîneau în siacu pe republicani, — de la 7 pana la 15 maiu nu s'au pre intemplatu combateri mai seriôse, câci imperialistii voiau sê-si crutie poterile pentru o lupta decidiátore, acest'a erá sê se intemplé în 15 maiu si se nutriau cele mai bune sperantie, erau impartîte ordinatiunile cuvenite, toti credeau câ de si nu va fi nemicitu inamiculu cu totul, inse abunaséma lu voru constringe sê incete cu asalturile, dar a fost uuu tradatoriu carele a nemicitu totu planulu loru. Acest'a a fost colonelulu Lopez, carele pentru 3000 uncie de aur a vendutu planulu si tóta caus'a imperiala. În nóptea de 15 maiu soldatii din fortaréti'a de la Cruz dormiau adencu, atunci se deschisera portile chiaru de oficirulu care erá la padia, republicanii în liniscea cea mai mare au ajunsu la cortelulu imperatului si l'au provocatu sê se predee, — imperatulu cu o statura superba s'a ivitu cu spad'a în mana si a dechiaratu, câ e gat'a a-si dá arm'a în manele comandantelui. Escobedo, carele fiindu mai departe, au asceptatu o diumetate de óra pana ce a venitu sê primésca arm'a. Deci o combateru nu s'a intemplatu, câ-ci inzadaru ar fi fost. Foile americane dicu câ imperatulu s'aru fi potutu sustiené inca multu tempu.

— (*Serbarea secularia din Roma*) s'a intemplatu în 29 juniu cu pompa fôrte mare. Cetatea eterna e plina de preoti straini din tôte partile lumei. 500 de episcopi au ascernutu papei o adresa. Numerulu strainiloru adunati la acêsta serbare se urca la 10,000.

— (In urmaşa mörtei lui *Massimilianu*) curtea Franciei si a Angliei s'au ordinaru doliu, balurile si petrecerile ce erau se se de in onörea sultanului la Paris si Londra acuma voru remané totu din acestä cauza.

— (*Espusetiunea din Paris*) s'a incoronatu in 1 iuliu, acést'a s'a intemplat in presinti'a imperatului prin impartirea premiilor, cu careä ocasiune s'a cantatu imnul frumosu a lui Rossini. De fatia a fost sultanulu, principele de Wales, principele moştenitoriu alu Prussiei, Umberto principele italianu si intregulu carü diplomaticu. Dupa intonarea imnului, imperatulu a ténutu o vorbire, carea s'a ascultatu cu interesu mare. Medaliile de auru le-a impartitu insusi imperatulu. La patru öre d. m. s'a finitu ceremoni'a, si notabilitatile mari au parasitu palatiulu espusetiunei, imperatés'a erä condusa de sultanulu.

Feliurite.

— (*Recepte literarie.*) Nu scimu, politic'a retiene pre cei mai multi literati ai nöstri ca së nu se ocupe cu beletristic'a, sëu döra le pare câ lucrurile beletristice sunt mai grele de a le compune de câtu cele politice? Spre a incuragiä pre acesti domni, avemu së spunemu câ a lucrä opuri beletristice e förte usioru — deca posiede cineva talentu spre acést'a, deci numai desteritatele lipsesce, acést'a inse si-o potu insusi folosindu aceste recepte literarie. Receptu pentru poesia amorösa. Se iei radie de luna, parfumu de flori, diua de maiu, zambile desmerdatörice, o fiantia amabila, câte-va oftari amoröse, priviri dragalasio, rose imbobocite, aste töte mestecate laolalta numai decätu facu poesi'a amorösa. Pentru comedia: se cere unu teneru frumosu si seracu, apoi o feta si mai frumoşa, dar avuta, — din intemplanre e de lipsa si unu ténaru avutu, care mai tarziu totu areä o fectödia nepötului seu; parintii fetei neincetatu së blasteme pre tenerulu sermanu, fet'a së planga, apoi in fine së se ingrigesca de preotu, nuntasi si lautari, câ-ci parintii se invoiescu — dupa mörtea unchiului; — dupa gele bucuria si — comedi'a e gat'a. La drama se ceru mai multe. Unu teneru cu semtieminte cavaleresci, neamici intriganti, o feta nenorocita, dar amabila, — câte-va rivale, — lupta cu intrigantii, — scene romantice, — duelu, — otrava etc.

Economice.

De a vapsi metas'a verde azura.

Törna intr'o caldare de arama 2 cupe de otietu de vinu, baga si o mana plina de sare, lasa apoi astea së stee 3 dîle; baga apoi unu lotu de Grünnspean finu impreuna cu o diumetate de lotu (dramu) de alaunu (tipsa). In aceste apoi së se bage metas'a.

De a vapsi metas'a frumosu galbenu.

Ia lä fia-care 5 de metasa 12 loti de gogösie de stejariu, 6 5 de lemnu de vapsitu galbenu, lasa-lu së fierba o öra si apoi baga gogösiele, lasa së mai fierba inca o diumetate de öra, deca metas'a se alumniédia bine, spela o, sucesce-o in caldare, presare-o cu nitica potasio, întörce-o inca odata, lasa-o së stea o nöpte acolo, dupa aceea spela-o si o usca bine.

Elena Baiulescu.

Găcitura numerică.

De Laurentiu Popu.

- 8 9.11.5.11. Unde omulu, năsece, creşce,
6.7.8.13.12.9.4. Clio inca se numeşce;
4.3.12.3. Lu-affi intre petrii rare,
3.5.1.2.10.11. Planta care musica tare;
12.11.9.6.17. Animalu pe langa casa,
10.15.5.3. Tragu-lu cai, boi, patru, — siésa;
14.15.7.10.17. Toti romanii së-o ferésca,
7.8.6.14.17. Si-apoi asta-o dobendésca;
14.15.14.17. Prunculu, antäiu asta-o díce,
3.12.1.9 8.11. Pentru multi e si ferice,
13.5.11. Ne aréta tempulu nöe,
8.9.12.17.16.6.4. Péra, péra ca si-o róua;
Pentru noi e in lucrare,
1—17. { Dupa sant'a sa chiamare
Intaresce, luminédia;
Natiunea prin ea viédia!!

Deslegarea găciturii numerice din nr. 24: „Autonomi'a Transilvaniei.“ Deslegare buna primiranau de la dömnile si domnişiorele: Gizela Pelle n. Catöca, Elena Petroviciu, Anastasia Leonoviciu, Juliana Siarcadi, Amalia Popu, Ana Ardeleanu, Elena Popescu, Eufrosina Alesandru, Luisa Murgu.

Deslegarea găciturii din nr. 23 amu mai primito de la d-şele Emilia Popelia, Carolina Bolocanu si de la dömnile...

POSTA REDACTIUNEI.

Samoschez. Poesi'a tramisa, dorere! a ratecitu intre cele multe scrisori ce le primimu acuma la inceputulu semestrului. Ve rogämu dara a pi-o tramite de nou.

Mai multi cari se abonara numai la „Gur'a Satului“ ne intrebara, câ poté-voru capetä si dinsi premiile „Familiei?“ Li respundemu dara, câ aceste premii numai acelora se potu tramite, cari s'au prenumeratu la „Familia.“

Versurile: Tömn'a si Mane-e di de superare, nu se potu publicä.

Lelei infidele. Contiene câte-va idei frumoşe, dar ca intregu are defecte pentru cari nu pöte esä. Se vede inse, câ ai talanta, deci studiéza!

Semestrulu jan. -- jun. se finesce cu nrulu acesta, ne rogämu dara de toti stim. nostri prenumeranti së-si renoiésca abonamintele câtu mai curendu, ca nu cumva mai tardiu — precum s'a intemplatu si in semestrulu antäiu — së nu mai potemu sierbi cu esemplare complete.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**